

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116223507
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3116223507.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyho a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobkyne: H. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrej Opet, s.r.o., so sídlom Hroznová 2318, Trenčín, proti žalovaným: 1/ Urbárske lesy Z., pozemkové spoločenstvo, so sídlom Z. XXX, IČO: XX XXX XXX, a 2/ Lesné družstvo Z., pozemkové spoločenstvo, so sídlom Z. XXX, IČO: XX XXX XXX, žalovaní zast. poruban advokáti s.r.o., so sídlom Jilemnického 2/532, Trenčín, IČO: 50 818 473, o zaplatenie podielu na zisku, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. júla 2020, č.k. 14C/166/2016-147, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému 1/ a žalovanému 2/ priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni každému v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. priznal žalovanému 1/ proti žalobkyni právo na náhradu trov konania 100 % s tým, že o výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením a výrokom III. žalovanému 2/ proti žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania 100 % s tým, že o výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala proti žalovanému 1/ zaplatenia podielu na zisku ako členke pozemkového spoločenstva za roky 2013 až 2015. Uviedla, že žalovaný 1/ je pozemkovým spoločenstvom podľa zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách a je registrovaný v registri pozemkových spoločenstiev Okresným úradom v Trenčíne, pozemkovým a lesným odborom. Žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností v k.ú. Z., zapísaných na LV č. XXXX ako parcely reg. "E" č. XXXX lesné pozemky o výmere 247.083 m², č. XXXX lesné pozemky o výmere 302.085 m², č. XXXX lesné pozemky o výmere 2.556 m², č. XXXX lesné pozemky o výmere 60.104 m², č. XXXX lesné pozemky o výmere 8.296 m², č. XXXX/X lesné pozemky o výmere 44.738 m² v podiele XXX/XXXXXX, ktoré sú spoločnými nehnuteľnosťami a hospodári s nimi žalovaný 1/. Žalobkyňa listom požiadala žalovaného 1/ o vyplatenie podielu na zisku, odkedy nebol tento vyplatený.

3. Proti žalovanému 2/ sa žalobkyňa domáhala tiež zaplatenia podielu na zisku ako členke pozemkového spoločenstva za roky 2013 až 2015. Uviedla, že žalovaný 2/ je pozemkovým spoločenstvom podľa zák. č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách a je registrovaný v registri pozemkových spoločenstiev Okresným úradom v Trenčíne, pozemkovým a lesným odborom pod č. R-37/TN. Žalobkyňa je podielovou

spoluvlastníčkou nehnuteľností v k.ú. Z., zapísaných na LV č. XXXX ako parcely reg. „C“ č. XXXX lesné pozemky o výmere 22.152 m², č. XXXX trvalé trávnaté porasty o výmere 5.076 m², č. XXXX lesné pozemky o výmere 3.140 m², č. 3794 trvalé trávnaté porasty o výmere 1.171 m²; ako parcely reg. „E“ č. XXXX ostatné plochy o výmere 1.391 m², č. XXXX lesné pozemky o výmere 331.476 m², č. XXXX lesné pozemky o výmere 453.925 m², č. XXXX lesné pozemky o výmere 610.194 m² v podiele X/XXX a na LV č. XXXX ako parcela reg. „E“ č. XXXX lesné pozemky o výmere 6.109 m² v podiele X/XXX, ktoré sú spoločnými nehnuteľnosťami a hospodári s nimi žalovaný 2/.

4. Žalovaní 1/ a 2/ nárok žalobkyne neuznali za opodstatnený, keď spochybňovali nadobúdacie tituly vlastníckeho práva žalobkyne.

5. Žalobkyňa uvádzala, že je zapísaná za podielovú spoluvlastníčku v katastri nehnuteľností, a to na základe troch nadobúdacích titulov - darovacej zmluvy od S. N. zo dňa 25.4.2009, zavkladovanej pod V 1966/09, pričom S. N. ich nadobudol dedením od O. N. uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 26.2.2009, č.k. 21D/719/2002-387, a O. N. ich nadobudol Osvedčením o vydržaní podľa zákona č. 293/1992 Zb.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že nárok na podiely na zisku má iba člen pozemkového spoločenstva, ktorý zároveň musí byť podielovým spoluvlastníkom spoločných nehnuteľností. Keďže bola podaná žaloba na plnenie, súd prvej inštancie sa vzhľadom na námietky žalovaných 1/ a 2/ zaoberal tým, či je žalobkyňa členkou žalovaných 1/ a 2/ formou preskúmania titulov nadobudnutia jej vlastníckeho práva, lebo žalovaní 1/ a 2/ spochybnili hodnovernosť údajov v katastri nehnuteľností, svedčiacich o spoluvlastníckych právach žalobkyne.

7. Súd prvej inštancie po dokazovaní dospel k záveru, že žalobkyňa vlastnícke právo k spoločným nehnuteľnostiam v súlade s právnymi predpismi nemohla nadobudnúť, napriek tomu, že je zapísaná na katastri nehnuteľností ako ich podielová spoluvlastníčka.

8. Súd prvej inštancie dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobkyne O. N., nar. XXXX, bytom Z. XXX, sporné nehnuteľnosti v oprávnenej držbe v čase vyhlásenia o vydržaní ani počas plynutia 10-ročnej lehoty upravenej zákonom č. 293/1992 Zb. nemal. Z dokladov predložených oboma notármi (Mgr. Džamko a JUDr. Bičanová) pri vydaní osvedčenia, či už išlo o notársku zápisnicu č. D., alebo D. osvedčujúce spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam v prospech O. N., nie sú uvedené žiadne hodnoverné dôkazy ani odkaz na relevantné právne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, od koho konkrétne O. N. podiely nadobudol a či táto osoba v rozhodnom období v čase ich údajného prevodu bola ich vlastníkom a osobou oprávnenou s nimi nakladať. Pôvodný spis N170/96 sa nezachoval, preto súd prvej inštancie musel vychádzať iba z dokladov predložených stranami. Žiadna z týchto notárskych zápisníc podľa súdu prvej inštancie nedáva podklad pre záver o okolnostiach, na základe ktorých mohol O. N. nadobudnúť subjektívne presvedčenie, že mu vec v takomto podiele patrí. Pri vydaní osvedčenia súd prvej inštancie konštatoval splnenie podmienok ustanovených v § 2 ods. 1 (vydanie osvedčenia notárom) a v § 2 ods. 2 (márne uplynutie lehoty) zákona č. 293/1992 Zb., avšak považoval v zmysle judikatúry (rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 191/2009 zo dňa 29.11.2010 a sp. zn. 2 Cdo 159/2010 zo dňa 27.6.2012 a nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 477/2015 zo dňa 7.4.2016) za relevantné skúmať, či došlo aj k splneniu podmienok podľa § 3 ods. 2 tohto zákona, v zmysle ktorého osvedčenie je možné podľa tejto právnej úpravy vydať len oprávnenému držiteľovi. Základnou zákonnou podmienkou pre vznik vlastníckeho práva vydržaním, či už podľa všeobecnej právnej úpravy podľa § 134 Občianskeho zákonníka, alebo podľa špeciálnej právnej úpravy zákona č. 293/1992 Zb., je držba.

9. Otázkou teda podľa súdu prvej inštancie zostávalo, či môže dôjsť k zákonom predpokladanému následku, t.j. vzniku vlastníckeho práva vydržaním u niekoho, kto nehnuteľnosť v držbe nemá, a zároveň skutočnosť, že v zmysle právnej úpravy platnej do 30.11.2000 nebol notár vydávajúci osvedčenie povinný skúmať splnenie podmienok zákona č. 293/1992 Zb., čo však neznamena, že tieto zákonné podmienky ani nemuseli byť splnené. Vydržať vlastnícke právo môže len oprávnený držiteľ, t.j. len ten, kto s vecou nakladá ako so svojou a je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí. Samotná detencia k vydržaniu nepostačuje. Podľa judikátu R 8/1991 tvrdenie držiteľa o tom, že mu vec patrí a že s ňou nakladal ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami, z ktorých sa dá usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržaciu dobu dôvodné. Dôkazy, z ktorých

vyplýva oprávnená držba v prospech O. N., neboli predložené, a preto súd prvej inštancie musel iba skonštatovať, že neboli splnené podmienky na vydanie uvedených osvedčení v jeho prospech.

10. Tieto neoprávnené vydržané nehnuteľnosti boli zapísané na základe uvedených osvedčení do katastra nehnuteľností ako spoluvlastníctvo O. N. a po jeho smrti boli predmetom dedenia v konaní o dedičstve č.k. XXD/XXX/XXXX-XXX. zo dňa 26.2.2009 a následne prevedené dedičom S. N., nar. XXXX, na základe darovacej zmluvy na žalobkyňu. Žalobkyňa zastávala názor, že dar, ktorému predchádzalo dedenie, postačuje pre záver, že nehnuteľnosti nadobudla v dobrej viere a dovoľavala sa preto súdnej ochrany.

11. Súd prvej inštancie vychádzal z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, a to z uznesenia sp. zn. 6 Cdo 71/2011 zo dňa 27.2.2013 Najvyššieho súdu SR, ktorý skonštatoval, že ochranu skutočného vlastníka, zaručovanú zásadou „nikto nemôže previesť viac práv, než má sám“, možno prelomiť ochranou dobrej viery nadobúdateľa, pokiaľ je nad akúkoľvek pochybnosť zřejmé, že nadobúdateľ je dobromyseľný, že vec riadne podľa práva nadobudol. Upriamil pozornosť i na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 151/2016, 20/2017.

12. Z výpovede samotnej žalobkyne na pojednávaní dňa 13.7.2020 k okolnostiam podpisu spornej darovacej zmluvy podľa súdu prvej inštancie vyplývalo, že tieto jej daroval starý otec S. N. z toho dôvodu, že ich zdedil po jej otcovi O. N. v dedičskom konaní a bol si vedomý toho, že mu nepatria. Samotná žalobkyňa nevedela odlíšiť nehnuteľnosti, ktoré boli darované, v teréne od tých, ktoré sú zapísané stále ako podielové spoluvlastníctvo S. N. a neboli predmetom prevodu v darovacej zmluve. Sama sporné nehnuteľnosti neužívala a neužíval ich ani S. N.. Zo žaloby vyplýva, že vlastnícke práva žalobkyne pod V 1966/09 začali žalovaní 1/ a 2/ spochybňovať takmer okamžite po oznámení, že nadobudla podiely darom už 19.11.2010, kedy sa konala zmierovacia komisia na Obecnom úrade v Z.. Žalobkyňa nemohla byť v dobrej viere, že jej patria, lebo žalovaní 1/ a 2/ od nej požadovali doklady, či podiely a na základe akých právnych úkonov pôvodne nadobudol O. N. a dobromyseľný nebol (ani nemohol byť) samotný S. N., nar. XX.X.XXXX, keďže tento bol na rozdiel od O. N. členom urbáru a majiteľom podielu z pôvodného zoznamu podielnikov z 2.2.1941 po M. N., bytom Z. XXX. Preto si musel byť vedomý skutočnosti, že O. N., jeho syn, nemohol nadobudnúť žiadne podiely, nakoľko by ich musel nadobudnúť po ňom samotnom a tento svoje podiely stále (ku dňu vyhlásenia rozsudku v tejto veci) vlastní. Z týchto dôvodov ani jeden z nadobúdateľov podielov nebol dobromyseľným nadobúdateľom, pretože O. N. od počiatku chýbal titul pre dobromyseľnú držbu, nesplnil podmienky vydržania a osvedčil si do vlastníctva cudzí majetok a takéto konanie nemôže požívať súdnu ochranu. S. N. nemohol byť dedičom podielov, ktoré porúčiteľ legálne nenadobudol. Nadobúdateľ dedičstva S. N. vedel, že mu podiely u žalovaných 1/ a 2/ uvedené v rozhodnutí sp. zn. 21D/719/2002 nepatria, a tak ich previedol na žalobkyňu, ktorej tiež nepatria.

13. Súd prvej inštancie uzatvoril, že žalobkyňa nie je podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností, lebo ich nadobudla od nevlastníka a nebola dobromyseľná, že jej patria. Žalovaní 1/ a 2/ preto nie povinní vyplatiť jej podiel na zisku, pozývať ju na zhromaždenia a sprístupňovať doklady o hospodárení, lebo nie je ich členkou. Preto súd prvej inštancie žalobu na plnenie zamietol.

14. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu vo veci. Žalovaní 1/ a 2/ mali v konaní úspech, preto im súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania v plnej výške 100 %.

15. V zákonnej lehote sa proti tomuto rozsudku odvolala žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

16. Podľa žalobkyne súd prvej inštancie nesprávne posúdil splnenie podmienok na vydržanie a nepostupoval správne, keď neakceptoval notárske zápisnice (Notársku zápisnicu č. D., D. zo dňa XX.XX.XXXX vyhotovenú notárkou JUDr. Ľubicou Bičanovou, ďalej ako „NZ1“, a Notársku zápisnicu č. D., D. zo dňa XX.XX.XXXX vydanú notárom Mgr. Michalom Dzamkom ďalej ako „NZ2“) z dôvodu, že nemajú obsahovať žiadne hodnoverné dôkazy a ani odkaz na relevantné právne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, od koho konkrétne O. N. podiely nadobudol a či táto osoba v rozhodnom období v čase ich údadného prevodu bola ich vlastníkom a osobou oprávnenou s nimi nakladať.

17. V NZ1 v čl. II sú uvedené konkrétne skutkové okolnosti a právne významné skutočnosti pre vydanie NZ1, t.j. okolnosti preukazujúce nárok osôb, ktoré si spoluvlastnícke podiely osvedčovali, a to najmä, že: nehnuteľnosti nadobudli noví nadobúdatelia na základe rodinných delieb a zmlúv, pričom rodinné delby neboli podchytené v evidencii nehnuteľností a zaznamenané v žiadnych právnych listinách, uvedené delby sa uskutočňovali jednak za života pôvodných pozemno-knižných vlastníkov, ale aj po ich smrti medzi ďalšími možnými právnymi nástupcami. Držbu osôb uvedených v zozname v NZ1 nikto nespochybnil. Lesné spoločenstvo si svoje spoluvlastnícke vzťahy usporiadalo medzi sebou na základe dostupných právnych listín, ako aj na základe svedectiev najstarších občanov obce Z..

18. Zo znenia NZ1 vyplýva, že notárovi boli predložené i dôkazy, a to: výpis z PK, dedičské rozhodnutia, pôvodný zoznam členov, nový zoznam členov, čestné prehlásenia dedičov po pôvodných vlastníkoch. Uvedená NZ1 nepochybne obsahuje náležitosti, ktoré podľa súdu prvej inštancie v notárskych zápisniciach absentovali. S ohľadom na uvedené preto súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku splnenia podmienok na vydržanie vlastníckeho práva O. N. k spoluvlastníckym podielom uvedeným v NZ1. Napokon sám súd prvej inštancie na poslednom pojednávaní konštatoval, že v neskorších zoznamoch sa nachádza i O. N., čo len nepochybne preukazuje dôvodnosť vydania NZ1.

19. Pokiaľ ide o NZ2, je nutné podľa žalobkyne uviesť, že sa jej nepodarilo zabezpečiť spis notára týkajúci sa vydania NZ2. To konštatoval i súd prvej inštancie. Objektívne tak nemohla zabezpečiť súdom požadované doklady z dôvodu neexistencie spisu. Dostala sa do pozície, keď má preukazovať skutočnosti, o ktorých nemá v zásade vedomosť, do ktorých nebola zainteresovaná. Žalobkyňa však tvrdí, že je nutné vychádzať z prezumpcie správnosti postupu notára pri vydaní NZ2, teda že podmienky pre vydržanie spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam uvedených v NZ2 boli podľa zákona č. 293/1992 Zb. splnené. S ohľadom na uvedené preto súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku splnenia podmienok na vydržanie vlastníckeho práva O. N. k spoluvlastníckym podielom uvedeným v NZ2.

20. Žalobkyňa ďalej uviedla, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu zisteniu o tom, že ona i S. N. neboli dobromyseľní pri nadobúdaní spoluvlastníckych podielov po O. N.. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil i otázku vlastníctva jej a S. N. v súvislosti s nadobudnutím spoluvlastníckych podielov na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 21D/719/2002-387 zo dňa 26.2.2009, a tiež darovacej zmluvy uzatvorenej medzi S. N. a ňou, vklad vlastníckeho práva povolený pod V 1966/09.

21. Žalobkyňa namietala, že po vydaní NZ1 a NZ2 (v rokoch 1996 a 1997) nikto nespochybnil vlastníctvo O. N. a S. N. k spoluvlastníckym podielom v nehnuteľnostiach. Prvýkrát sa tak stalo až v roku 2010, resp. 2011 v súvislosti s tým, že sa domáhala vyplatenia podielov na zisku. Navyše podiely na zisku u žalovaného 1/ a žalovaného 2/ boli vyplácané ako O. N., tak i S. N., čo napokon uviedli žalovaní v liste zo dňa 12.8.2011, kde bolo uvedené, že podiely S. N. za roky 2002, 2004, 2006, 2008 a 2010 jej boli vyplatené a podiely O. N. za rok 2002 jej boli vyplatené tiež a vyplácanie ostatných podielov bolo pozastavené. Preto nemala pochybnosť o vlastníckom práve svojho otca k spoluvlastníckym podielom získaným na základe NZ1 a NZ2, ako i o následnom vlastníckom práve jej dedka S. N. k spoluvlastníckym podielom získaným po O. N. na základe dedičského osvedčenia. Taktiež bola jednoznačne dobromyseľná, pokiaľ išlo o nadobudnutie vlastníckeho práva na základe darovacej zmluvy.

22. Žalobkyňa zvýraznila, že sa nezaujímal o proces osvedčovania spoluvlastníckych podielov jej otcom v rokoch 1996 a 1997, vedela, že jej otec je u žalovaného 1/ a žalovaného 2/ dlhodobo činný, je ich váženým členom, nemala žiadny dôvod pochybovať o vlastníctve jej otca, pričom vyplácanie podielov na zisku jej otcovi a dedkovi (S. N.), zápis vlastníctva k podielom v prospech O. N. a S. N. a taktiež skutočnosť, že nikto nespochybnil ich vlastníctvo až do roku 2010, resp. 2011 ju len utvrzovali v správnosti jej presvedčenia a dobromyseľnosti, pokiaľ ide o vlastníctvo k spoluvlastníckym podielom v nehnuteľnostiach.

23. Súd prvej inštancie ju nepovažoval za dobromyseľnú z dôvodu, že nevedela odlíšiť darované nehnuteľnosti v teréne od tých, kde je zapísaný ako podielový spoluvlastník jej dedko S. N.. Tento záver súdu je podľa žalobkyne nesprávny a nemôže obstáť. S. N. vlastnil určité podiely v spoločných nehnuteľnostiach ešte pred tým, než v tých istých nehnuteľnostiach nadobudol ďalšie podiely na základe dedičského osvedčenia po O. N.. Tieto dedičstvom získané podiely následne darovacou zmluvou

daroval žalobkyni. Teda dotazovať sa, či vie rozoznať pôvodné podiely S. N. od tých, ktoré získala darom, nie je namieste, nakoľko ide o podiely v tých istých nehnuteľnostiach. Nie je možné rozlíšiť jeden spoluvlastnícky podiel od druhého v tej istej nehnuteľnosti. Spoluvlastnícky podiel je ideálna časť nehnuteľnosti a nie je možné ho konkrétne priestorovo vymedziť a označiť. Ani S. N. spoluvlastnícke podiely po jej otcovi nikdy neužíval. Samostatné užívanie týchto podielov ani nie je možné, nakoľko ide o podiely v spoločných nehnuteľnostiach, ktoré sú v správe žalovaného 1/ a žalovaného 2/, keď ich užívanie a správa je uskutočňovaná prostredníctvom pozemkových a lesných spoločenstiev. Predsa členovia žalovaného 1/ a žalovaného 2/ nemajú samostatne vymedzenú určitú časť v týchto spoločných nehnuteľnostiach, ktorú by samostatne užívali. Nie je teda možné stotožňovať spôsob užívania, napríklad záhrady vlastníkov, od spoločných nehnuteľností v správe lesného spoločenstva, ktorých vlastníckymi sú desiatky osôb. Žalobkyňa preto považuje záver súdu prvej inštancie o tom, že nie je dobromyseľnou, aj z dôvodu, že nemala užívať darované spoluvlastnícke podiely, za nesprávny.

24. Následne žalobkyňa zdôraznila, že vo svojej výpovedi uviedla, a takto to bolo i myslené, že na majetok po O. N., ktorý zdedil S. N., majú akési morálne právo jeho deti, t.j. ona a jej sestra, a preto mu ako keby tento majetok „nepatrí“. Rozhodne vo svojej výpovedi neuviedla, že S. N. si bol vedomý toho, že podiely v nehnuteľnostiach po O. N. získal O. N. neoprávnene na základe NZ1 a NZ2, a preto mu nepatria, tak ako to uvádza, resp. interpretuje súd prvej inštancie. Takáto interpretácia súdom prvej inštancie by bola v rozpore s jej dovtedajšími vyjadreniami.

25. V rámci dedičstva po O. N. zostalo i veľké množstvo dlhov. Bola účastníčkou dedičského konania po jej otcovi O. N., kde dedičstvo odmietla, pričom jediným dedičom, ktorý zdedil majetok i záväzky poručiť, bol S. N. - jej starý otec, s ktorým mala vrúcny vzťah a s ktorým bola v pravidelnom a častom kontakte spolu s jej sestrou B. G.. Nakoľko deti O. N. mali záujem na zachovaní majetku v rodine, s tým, že dlhy po ňom splácali jeho deti, t.j. B. G. a ona. Všetky dlhy po O. N. boli úplne splatené jeho deťmi. Už i z tohto konania detí po O. N. je zrejmé, že boli presvedčené o oprávnenosti vlastníctva ich otca O. N.. S ohľadom na uvedené je nutné odmietnuť ako nesprávne závery súdu prvej inštancie o tom, že S. N. a ona neboli dobromyseľní, pokiaľ ide o spoluvlastnícke podiely po O. N., a preto sa nemohli stať vlastníckymi spoluvlastníckymi podielov po O. N. na základe dedičského osvedčenia a darovacej zmluvy. Takýto záver súdu prvej inštancie je podľa žalobkyne v rozpore s vykonaným dokazovaním, a preto je nesprávny.

26. V konaní podľa názoru žalobkyne nebol produkovaný ani jeden dôkaz o tom, že by S. N. nadobúdala spoluvlastnícke podiely po O. N. s vedomím, že tieto O. N. získal neoprávnene, a teda že tieto podiely nepatria ani S. N.. Rovnako nebol produkovaný dôkaz, že by nadobúdala spoluvlastnícke podiely od S. N. na základe darovacej zmluvy s vedomím, že tieto jej nepatria, resp. že nepatria S. N.. Teda v konaní nebolo preukázané, že by S. N. a taktiež ona neboli dobromyseľní pri nadobúdaní spoluvlastníckych podielov. Ak súd prvej inštancie uviedol, že jej vlastníctvo bolo spochybňované žalovanými, toto sa dialo až po získaní podielov na základe darovacej zmluvy. Nemožno spochybňovať dobromyseľnosť nadobúdateľa na základe určitých skutočností, ktoré nastanú až po právnom úkone, ktorým nadobúdateľ získal vlastníctvo k nehnuteľnosti tak, ako to urobil súd prvej inštancie v tomto prípade.

27. Pre prípad, ak by súd neakceptoval nadobudnutie vlastníctva O. N. na základe NZ1 a NZ2, žalobkyňa namietala, že vo svojom vyjadrení zo dňa 5.4.2019 uviedla relevantnú judikatúru súdov, pokiaľ ide o nadobudnutie vlastníctva na základe dedičského osvedčenia a darovacej zmluvy. Osobitne poukázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016. Upozornila, že nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana. V opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istým svojim vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu. Otázkou dobrej viery takého nadobúdateľa vlastníckeho práva sa tak všeobecné súdy musia vždy riadne zaoberať pri jeho spochybňovaní treťou osobou. Okrem žalovaných, ktorí sami nie sú vlastníckymi spoločnými nehnuteľnosťami, tieto iba spravujú, neexistuje žiadna osoba, ktorá by si nárokovala vlastníctvo tých spoluvlastníckych podielov, ktoré získal O. N. na základe NZ1 a NZ2, následne S. N. a tiež ona. S výnimkou žalovaných neexistuje žiadna osoba, ktorá by spochybňovala dobromyseľnosť O. N., S. N. a jej, a to v zásade od momentu vydania NZ1 a NZ2. Ak aj súd prvej inštancie neakceptoval NZ1 a NZ2 ako účinné nadobúdacie tituly, mal priznať právnu relevanciu dedičskému osvedčeniu a darovacej zmluve s poukazom na ňou spomínanú judikatúru súdov. Ak by tak súd prvej inštancie konal, v zásade neexistuje osoba, ktorej by bola takýmto postupom spôsobená akákoľvek ujma na jej právach.

28. Na tomto základe žalobkyňa žiadala zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a si súčasne si uplatnila právo na náhradu trov odvolacieho konania.

29. K odvolaniu sa vyjadrili žalovaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

30. Napadnuté rozhodnutie je podľa žalovaných vecne správne, pretože nastoľuje elementárnu spravodlivosť vo vzťahoch. Súd prvej inštancie neprehliadol, že žalobkyňa odvodzuje svoje právo až od vydržania sporných nehnuteľností a že účelovo zamlčuje predchádzajúci vývoj. Pre posúdenie tejto otázky je pritom kľúčový časový úsek týkajúci sa lesných pozemkov v obci Z., ktorý predchádzal obdobiu narušenia pôvodných vlastníckych vzťahov v dobe neslobody. Keď sa v rámci obnovy a vysporiadania vzťahov v roku 1993 konala ustanovujúca schôdza obnoveného pozemkového spoločenstva a začal sa postupne vytvárať zoznam podielnikov podľa dostupných materiálov a vyhľadaných dedičov, ostali niektoré podiely voľné, pretože sa neprihlásili všetci dedičia pôvodných vlastníkov alebo členov, resp. nepodarilo sa ich dohľadať. A tu nastupuje na scénu otec žalobkyne O. N., ktorý, ako funkcionár pozemkových spoločenstiev a podnikateľ, využil prístup k informáciám a právne nevedomie ostatných, a dal si vydržať „opustené“ nehnuteľnosti napriek tomu, že neboli splnené zákonné podmienky na tento spôsob nadobudnutia vlastníctva.

31. Žalovaní ani neakceptujú argument žalobkyne, že sa dostala do pozície, že má preukazovať skutočnosti, o ktorých nemá v zásade vedomosť, do ktorých nebola zainteresovaná. Ak vzniesli v rámci procesnej obrany zásadné skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že žalobkyňa nemôže byť členkou s toľkými podielmi, ako to tvrdí, tak dôkazné bremeno sa opäť presúva na jej stranu. Ako nie je kataster nehnuteľností budovaný na hodnovernosti a záväznosti údajov, tak ani nemôže stačiť prezumpcia správnosti notára pri vydávaní notárskej zápisnice o vlastníctve nehnuteľnosti. O tom, že tento postup nepatrí k svetlým bodom právnej úpravy, svedčí, že vydržanie po novom prešlo na súdy. Samotná skutočnosť, že sa žalobkyňa považuje za ich členku, je irelevantná, pretože z okolností prípadu vyplýva, že jej nesvedčí žiadny právny titul vzniku členstva. Zistili nezrovnalosti pri vyplácaní podielov vo väzbe na vlastnícke právo členov a už v roku 2002 prvýkrát vyzvali dedičov po O. N., aby preukázali nadobudnutie vlastníckeho práva a členstvo v pozemkovom spoločenstve, čo do dnešného dňa neurobili, a namiesto toho sa domáhajú žalobou vyplatenia podielov zo spoločného hospodárenia.

32. Žalovaní preto navrhli, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok.

33. V replike sa žalobkyňa pridržala skôr vedenej argumentácie, pričom sa podrobne vyjadrila k tvrdeniam žalovaných, ktoré považovala za neodôvodnené.

34. V duplike žalovaní zopakovali, že súhlasia s napadnutým rozhodnutím pre jeho vecnú správnosť.

35. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

36. Úvodom odvolania žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil splnenie podmienok vydržania jej právneho predchodcu O. N., ak neakceptoval notárske zápisnice č. XXX/XX zo dňa 29.4.1996 a č. XXX/XX zo dňa 20.8.1996. Tvrdila, že v notárskej zápisnici č. XXX/XX sú uvedené konkrétne skutkové okolnosti a právne významné skutočnosti, ktoré preukazovali nárok na vydanie osvedčenia o vydržaní, pričom držbu nikto nespochybnil. K notárskej zápisnici č. XXX/XX, ku ktorej sa nepodarilo zabezpečiť notársky spis, žalobkyňa uviedla, že sa dostala do pozície, že má preukazovať skutočnosti, o ktorých nemá v zásade vedomosť, do ktorých nebola zainteresovaná. Podľa presvedčenia žalobkyne sa má vychádzať z prezumpcie správnosti postupu notára pri vydávaní tejto notárskej zápisnice.

37. S týmito odvolacími námietkami sa odvolací súd nestotožňuje.

38. Súd prvej inštancie správne poukázal v otázke splnenia podmienok na vydanie osvedčenia o vydržaní notárom na relevantnú judikatúru (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.11.2010, sp. zn. 2 Cdo 191/2009, a zo dňa 27.6.2021, sp. zn. 2 Cdo 159/2010, a nález Ústavného súdu SR zo dňa

7.4.2016, sp. zn. III. ÚS 477/2015). Z nej plynie, že hoci nebol notár povinný skúmať splnenie podmienok vydržania, neznamená to, že nemuseli byť splnené. Tento záver preto otvára priestor ku skúmaniu, či podmienky vydržania boli splnené.

39. Preto bol namieste postup súdu prvej inštancie, ak skúmal, či podmienky vydržania u O. N. boli splnené. Tie spočívajú v oprávnenej držbe po zákonom ustanovenú dobu (§ 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Držba pritom predpokladá faktické ovládanie držby (*corpus possessionis*) a úmysel držiteľa mať predmet držby za vlastný, resp. pre seba (*animus possidentis*), čo plynie z § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba. Podstata faktického ovládania nehnuteľnosti spočíva v reálnom užívaní pozemku, ktoré však nemusí byť spojené s realizáciou jej hospodárskej funkcie. Pritom judikatúra spresňuje, že „*corpus possessionis* (faktické ovládanie veci - pozn. odvolacieho súdu) má ten, kto vstupuje ohľadom veci do takých spoločenských vzťahov, ktoré sú všeobecne považované za prejav moci nad vecou, teda za 'nakladanie s vecou'. To je samozrejme predovšetkým ten, kto vec fyzicky ovláda a má ju u seba. Fyzické ovládanie veci je však iba jedným z možných spôsobov nakladania s vecou, a to už preto, že niektoré veci (napr. nehnuteľnosti) fyzicky držať nemožno. Záleží teda na objektívnom spoločenskom posúdení, či niekto - s ohľadom na zvyklosti, skúsenosti a všeobecné názory - nakladá s vecou. To je zjavné predovšetkým pri pozemkoch; držiteľ na pozemok nemusí celé roky vstúpiť, môže ho nechať ležať ľadom a napriek tomu, ak sa jeho držby nechopí niekto iný, zostáva držiteľom. Fakticky vec ovláda ten, kto podľa všeobecných názorov a skúseností vykonáva tzv. právne panstvo nad vecou (ide skôr o vykonávanie obsahu vlastníckeho práva, ktoré býva ponímané ako právne panstvo nad vecou)“ (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 25.3.2015, sp. zn. 22 Cdo 204/2013).

40. Tieto závery preto vylučujú dôvodnosť vyššie uvedených odvolacích námietok žalobkyne. V notárskej zápisnici č. N XXX/XX, D. z 29.04.1996 o osvedčení vydržania nie je preukázané, akým spôsobom, ani po akú dobu O. N. vykonával držbu nehnuteľností, ktoré mal vydržať, taktiež v nej nie sú dostatočne konkretizované skutočnosti, na podklade ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že O. N. bol oprávneným držiteľom osvedčovaných nehnuteľností. Konkrétne dôkazy žalobkyňou ani v priebehu konania predložené neboli. Iba z tvrdenia notárskej zápisnice, že o tieto nehnuteľnosti sa vydržatelia riadne starali, riadne brali úžitky a tieto boli vedené aj v pozemkovoknižných vložkách, nemožno považovať za preukázané, že tomu tak i skutočne bolo. Jedná sa len o tvrdenia, ktoré samé o sebe preukaznú hodnotu nemajú. Ak by sa rešpektovala žalobkyňou prezentovaná argumentácia, poprela by sa tým judikatúra najvyšších súdnych autorít, ktoré zdôrazňujú, že podmienky vydržania pri osvedčení museli byť pri vydaní osvedčenia splnené, pričom poprela by sa tým i základná zásada dokazovania civilného procesu, podľa ktorej každý účastník musí uniesť dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia [§ 132 v spojení s § 185 ods. 1 CSP, ergo kto tvrdí, dokazuje (*affirmanti incumbit probatio*)]. V prípade prijatia záverov žalobkyne by podmienky vydržania nehnuteľnosti boli splnené už iba na podklade tvrdení, bez žiadnych dôkazov. To je však potrebné v demokratickom a právnom štáte odmietnuť.

41. Z totožných dôvodov je nutné odmietnuť názor žalobkyne, že pri notárskej zápisnici č. N XXX/XX treba vychádzať z prezumpcie správnosti postupu notára (a teda že podmienky vydržania boli splnené). Tento názor by totiž negoval už uvedené, že dôkazné bremeno leží na tom účastníkovi, ktorý ohľadom určitej skutočnosti vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky. Navyše, prezumpcia správnosti postupu notára sa predpokladá iba v postupe vydania osvedčenia o vydržaní (teda že existuje a že ho vydal notár), avšak nie v otázke splnenia podmienok vydržania (ktorú napokon v relevantnom čase notár nemal povinnosť skúmať), ktorá je predmetom dokazovania, v korelácii s už vyššie uvedenými závermi judikatúry, podľa ktorých podmienky vydržania museli byť pri vydaní osvedčenia o vydržaní splnené.

42. V tejto súvislosti je vhodné dať do pozornosti i zásadu „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t.j. práva patria bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Bolo preto zodpovednosťou žalobkyne (resp. jej právnych predchodcov) postarať sa o to, aby v budúcnosti mohli svoje práva i dôkazne podložiť (teda mali myslieť na zachovanie dôkazov o ich tvrdenom vlastníckom práve).

43. Preto súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že O. N. sa nestal podielovým vlastníkom sporných nehnuteľností, od ktorých žalobkyňa odvodzuje svoj žalobou uplatnený nárok. Tieto nehnuteľnosti tak nemali byť ani zahrnuté do súpisu majetku poručiťela v dedičskom konaní po O. N. (nakoľko za svojho života ich nepreviedol), a teda nemohli byť predmetom dedenia. Ak však tieto nehnuteľnosti prešli dedením do vlastníctva S. N., platí, že sa tak udiť nemohlo, v dôsledku čoho zápis v katastri nehnuteľností sa rozchádzal so skutočnosťou (teda S. N. nikdy nevlastnil sporné nehnuteľnosti napriek tomu, že v katastri nehnuteľností bol evidovaný ako ich vlastník).

44. Napriek tomu platí, že S. N. mohol nadobudnúť tieto podiely nehnuteľnosti vydržaním. Avšak u S. N. o tom nemožno uvažovať (keďže ide o pozemky, platí 10-ročná vydržacia doba - § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Nadobudnúť ich mal na základe uznesenia o dedičstve Okresného súdu Trenčín, č.k. 21D/719/2002-387 zo dňa 26.2.2009, a previedol ich na žalobkyňu darovacou zmluvou už dňa 25.4.2009 (teda cca 2 mesiace po ich nadobudnutí), teda vydržacia doba u neho neuplynula. Ani u žalobkyne nemožno uvažovať o tom, že by tieto nehnuteľnosti vydržala (aj so započítaním držby jej právneho predchodcu), nakoľko v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo sporné, že žalovaní začali spochybňovať vlastnícke právo žalobkyne už od 19.11.2010, odkedy im žalobkyňa oznámila svoje vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Pre nesplnenie zákonom vyžadovanej vydržacej doby nebolo opodstatnené skúmať i ďalšie zákonné predpoklady vydržania (predmet vydržania, oprávnená držba).

45. Tieto vecne správne závery, ku ktorým dospel súd prvej inštancie, postačovali pre zamietnutie žaloby, nakoľko žalobkyňa sa podielovou vlastníčkou sporných nehnuteľností nikdy nestala. Nadbytočné bolo súdom prvej inštancie posudzovanie, či žalobkyňa mohla nadobudnúť sporné nehnuteľnosti darovacou zmluvou od nevlastníka, S. N., ak tvrdila, že pri nadobudnutí sporných nehnuteľností bola dobromyseľná. Preto sú i odvolacie námietky žalobkyne k tejto skutočnosti neopodstatnené.

46. Problematika nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka bola totiž súdnou praxou posudzovaná nejednotne, pričom i Ústavný súd SR pripúšťal za istých podmienok prelomenie zásady nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet, teda nikto nemôže nadobudnúť viac práv, než má sám, so záverom, že bolo potrebné v každom prípade osobitne vyvažovať kolíziu základných práv nadobúdateľa vlastníctva a skutočného vlastníka. Na túto judikatúru upozornil v napadnutom rozhodnutí súd prvej inštancie (v bode 37.).

47. Avšak medzičasom, v priebehu tohto konania, uvedenú problematiku zjednotil veľký senát Najvyššieho súdu SR svojim uznesením zo dňa 27.4.2021, sp. zn. 1 VOdbo 2/2020. Veľký senát Najvyššieho súdu SR zdôraznil, že od nevlastníka vec nadobudnúť nemožno. Pritom vylúčil dovtedy akceptované vyvažovanie základných práv skutočného vlastníka a nadobúdateľa, ak bol nadobúdateľ dobromyseľný, keď akcentoval, že „dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege laťa nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje“. Právne predpisy nespájajú s dobrou vierou nadobúdateľa nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka na podklade darovacej zmluvy od nevlastníka. Len pre úplnosť je nutné doplniť, že v uvedenom rozhodnutí veľký senát Najvyššieho súdu SR upozornil, že „ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník“. Právne závery veľkého senátu Najvyššieho súdu SR musia byť rešpektované, vzhľadom na to, že sú záväzné i pre ostatné senáty Najvyššieho súdu SR (čo plynie priamo z § 48 ods. 3 CSP) s tým, že i pre súdy nižšieho stupňa sú záväzné (diskurzívne, lebo od nich je možný odklon, no s presvedčivým a dôkladným odôvodnením), lebo tvoria ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít a súd je povinný rozhodnúť v súlade s ňou (čo plynie priamo z čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP), čím naplní princíp právnej istoty. Napokon je žiaduce dodať, že na uvedené rozhodnutie veľkého senátu nadviazal Najvyšší súd SR svojou ďalšou rozhodovacou činnosťou akceptáciou prezentovaných záverov veľkým senátom Najvyššieho súdu SR, a to napr. v uznesení zo dňa 27.10.2021, sp. zn. 1 Cdo 39/2019 (keďže neinicioval postúpenie veci na prejednanie a rozhodnutie veci veľkému senátu - pozri § 48 ods. 3 CSP).

48. Odvolací súd považuje v tejto súvislosti za vhodné podotknúť, že mu neuniklo pozornosti, že k vydaniu vyššie uvedeného uznesenia veľkého senátu Najvyššieho súdu SR došlo až po vydaní napadnutého rozsudku.

49. Otázka, či sa má novšia judikatúra aplikovať i na prebiehajúce konania (čo je otázka prejednávaneho prípadu), bola súdne i doktrínálne riešená, a to s kladným stanoviskom. Súdna prax sa zjednotila v názore, že súdy majú povinnosť od okamihu vyhlásenia rozhodnutia najvyššej súdnej autority postupovať podľa tam zaujatého právneho názoru vo všetkých prebiehajúcich a v budúcnosti začatých konaniach (uznesenia rozšíreného senátu NSS ČR zo dňa 21.10.2008, č.k. 8 As 47/2005-86, a zo dňa 21.10.2008, č.k. 6 As 7/2005-97, plne aplikovateľné pre svoje presahujúce a všeobecné závery i na prejednávany prípad). Aj doktrínálne názory sú s uvedenou súdnou praxou v zhode, keď navyše konštatujú, že „na judikatúru ako právo v materiálnom slova zmysle nemožno aplikovať klasické intertemporálne pravidlá zmeny právneho predpisu, teda prameňa práva vo formálnom zmysle“ (Bobek, M., Kühn, Z. a kol. Judikatura a právní argumentace. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013, s. 164).

50. K týmto záverom sa odvolací súd plne prikláňa. Opačná argumentácia, teda ak by sa nemala novšia judikatúra aplikovať na prebiehajúci spor, by so sebou priniesla absurdný následok. Súčasne prebiehajúce konania by ústili do iných výsledkov pre aplikáciu rozdielných záverov judikatúry (ergo prevedúc túto myšlienku na prejednávany prípad: v jednom konaní, začatom pred vydaním novšieho judikátu, ktorý by bol však vydaný počas konania, by sa dobrá viera vzala pri rozhodovaní na zreteľ, a v druhom prípade, v konaní začatom až po vydaní novšieho judikátu, s totožnými skutkovými okolnosťami, by dobrá viera pri rozhodovaní relevantná nebola). To treba vylúčiť pre nesúlady s princípom právnej istoty.

51. Ak sa žalobkyňa nikdy nestala podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností, od ktorých odvodzovala nevyplatený podiel na zisku žalovanými, jej žaloba bola nedôvodná a zamietnutá súdom prvej inštancie vecne správne. Za tejto situácie bolo vecne správne rozhodnuté súdom prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov konania. To je dôvodom na potvrdenie napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 1 CSP).

52. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/ a 2/ priznal každému samostatne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobkyni, nakoľko boli v odvolacom konaní plne úspešní. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

53. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).